# FIŞA DISCIPLINEI

**Anul universitar 2026-2027**

**Anul de studiu 2 / Semestrul 1**

**Legendă:**
-scris cu negru - formatul standard al fișei disciplinei
-scris cu albastru - sugestii operaționale pentru elaborarea fișei.

**1. Date despre program**

| | |
|---|---|
| 1.1 Instituţia de învăţământ superior | **UNIVERSITATEA „AUREL VLAICU" DIN ARAD** |
| 1.2 Facultatea | **de Design** |
| 1.3 Departamentul | **Departamentul de Design, Comunicare Vizuală și Arte Aplicate** |
| 1.4 Domeniul de studii | **Arte Vizuale** |
| 1.5 Anul universitar | **2026-2027** |
| 1.6 Ciclul de studii | **Licenţă** |
| 1.7 Programul de studii/calificari COR/grupă de bază ESCO * | **Modă - design vestimentar** |
| 1.8 Codul COR | |
| 1.9 Forma de învățământ | **Învăţământ cu frecvenţă (IF)** |

** conform Planului de învățământ*

**2. Date despre disciplină**

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 2.1. Denumirea disciplinei | **Filosofia artei** | | | | 2.2 Cod disciplină | **AlBC3A14** | |
| 2.3. Titularul activităţii de curs | | | **doctor Roman Regis Mafteiu** | | | | |
| 2.4 Titularul activităţii de seminar/laborator | | | **doctor Roman Regis Mafteiu** | | | | |
| 2.5 Anul de studiu | **2** | 2.6 Semestrul | **1** | 2.7 Tipul de evaluare (E/C/VP) | **ES** | 2.8 Regimul disciplinei ( **O** - obligatorie, **Op** - opţională, **F** - facultativă) | **Op** |

**3. Timpul total estimat**

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| 3.1 Număr ore pe săptamână | **2** | din care: 3.2 curs | **1** | 3.3 seminar/laborator | **1** |
| 3.4 Total ore din planul de învăţământ | **28** | din care: 3.5 curs | **14** | 3.6 seminar/laborator | **14** |

| Distribuţia fondului de timp | **ore** |
|---|---|
| a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe | **6** |
| b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren | **5** |
| c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii şi eseuri | **5** |
| d. Consultații | **5** |
| e. Examinări | **1** |
| f. Alte activităţi universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.) ……. | **0** |

| | |
|---|---|
| 3.7 Total ore studiu individual (a+b+c+d) | **21** |
| 3.8 Total ore activități universitare (e+f+3.4) | **29** |
| 3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8) | **50** |
| 3.10 Numărul de credite ** | **2** |

** 1 credit = 25 ore*
*** Se recomandă ca 3.7 să fie mai mare sau egal cu 3.8*

**4. Precondiţii** (acolo unde este cazul)

| | |
|---|---|
| 4.1 de curriculum | - |
| 4.2 de competenţe | - |

**5. Condiţii** (acolo unde este cazul)

| | |
|---|---|
| 5.1 de desfăşurare a cursului | Sală cu videoproeictor sau tabletă inteligentă |
| 5.2 de desfășurare a seminarului | Sală cu videoproeictor sau tabletă inteligentă |
| 5.3 de desfășurare a laboratorului | - |
| 5.4 de desfășurare a proiectului | - |

**6. Competenţe specifice acumulate**

| | |
|---|---|
| 6.1 Competenţe profesionale | C2.3 Problematizarea şi operaţionalizarea conceptelor cheie pentru soluţionarea unor probleme filosofice de complexitate medie.<br>C2.4 Evaluarea comparativă a ideilor şi argumentelor unor teorii filosofice şi identificarea meritelor şi limitelor acestora<br>C3.4 Examinarea critică şi constructivă a conceptelor şi viziunilor (abordărilor) din ştiinţă, politică, religie şi artă<br>C4.1 Formularea de ipoteze referitoare la acţiunile şi experienţa umană, utilizând în mod adecvat limbajul şi metodele de bază ale filosofiei<br>C4.2 Interpretarea şi aprecierea creaţiilor umane (cultural-artistice, ştiinţifice) prin aplicarea cunoştinţelor filosofice de bază. |
| 6.2 Competenţe transversale | CT1 Aplicarea unor strategii de munca riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și răspundere personală față de rezultat, pe baza principiilor, normelor și valorilor de etică profesională.<br>CT2 Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă plurispecializată și aplicarea de tehnici de relaționare și muncă eficientă în cadrul echipei.<br>CT3 Identificarea oportunitatilor de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și a tehnicilor de învațare pentru propria dezvoltare |

**7. Obiectivele disciplinei** (reieşind din grila competenţelor specifice acumulate)

| | |
|---|---|
| 7.1 Obiectivul general al disciplinei | • Ancorarea în natura ideilor filosofice inițiatice privind natura și statutul artei istoric și actual.<br>• Descoperirea unor valențe, valori și ancore diacronice și sincronice asupra artei din perspectivă filosofică,<br>• Capacitatea de a argumenta dintr-o anumită perspectivă filosofică în legătură cu imaginea asupra lumii în cazul creatorilor, respectiv al consumatorilor de artă. |
| 7.2 Obiectivele specifice | • Operaționalizarea cu elementele de bază specifice filosofiei artei, de la imitație la expresie și la opera de artă,<br>• Diferențierea între viziunea asupra lumii și construcția lumii prin elemenele artistice și din perspectivă filosofică,<br>• Utilizarea aplicată a limbajului artistic și a receptării operelor de artă de către comunitățile sociale în diferite perioade istorice,<br>• Înțelegerea valorilor artistice în cadrul societății actuale,<br>• Diferențierea între modern și postmodern în artă, între clasicism și avangardă,<br>• Aplicarea conceptelor lingvistice privind operele de artă în general. |

**8. Conţinuturi ***

| **8.1 Curs** | **Metode de predare** | **Observaţii** |
|---|---|---|

| | | |
|---|---|---|
| Propedeutică filosofică. Frumosul antic și relaționarea cu filosofia de început. Repere fundamentale<br>Arta la Platon: între imitație, cunoaștere și transcendența frumosului<br>Frumosul în filosofia lui Aristotel: între armonie, finalitate și cunoaștere<br>Filosofia artei în Evul Mediu și Renaștere. Rolul artei în slujba credinței. Estetica augustiniană – frumosul ca reflex al ordinii divine. Toma d'Aquino și sinteza scolastică a frumosului.<br>Simbolismul și hieratismul imaginii sacre.<br>Filosofia imaginii și funcția iconică<br>Trecerea spre modernitate: Umanismul și revalorizarea omului.<br>Renașterea: arta între rațiune, proporție și frumusețe<br>De la simbol la reprezentare: transformarea statutului imaginii<br>Concluzii generale. Continuităţi între Evul Mediu și Renaștere | Abordare euristică, Dezbatere,<br>Prelegerea interactivă,<br>Explicaţia,<br>Abordare euristică, Dezbatere,<br>Prelegerea interactivă,<br>Explicaţia,<br>Explicatia, Studiul de caz,<br>Dezbaterea academică,<br>Problematizarea.<br>Explicatia, Studiul de caz,<br>Dezbaterea academică,<br>Problematizarea.<br>Explicatia, Dezbaterea academică, Problematizarea.<br>Explicatia, Dezbaterea academică, Problematizarea.<br>Prelegere<br>Explicatia, Dezbaterea academică, Problematizarea.<br>Prelegere | 1 oră<br>2 ore<br>2 ore<br>2 ore<br>1 oră<br>1 oră<br>1 oră<br>2 ore<br>2 ore |

**8.2 Bibliografie**


Platon, „Ion" 532b-542a, în: Opere II, Bucureşti, Ed. St. Enc., 1976;
Platon, „Phaidros", în: Opere IV, Bucureşti, Ed. St. Enc, 1983: 245a-c, 248c-249d, 244a-257b;
Platon, „Republica", în: Opere V, Bucureşti, Ed. St. Enc., 1986: Cartea a X-a;
Aristotel, Poetica, traducere, studiu introductiv şi comentarii de D.M. Pippidi, Ediţia aIIIa, Bucureşti, Ed. IRI, 1998;
Aristotel, Etica nicomahică, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1988: Cartea a VI-a, 2, 1139 a27 şi 4-5, 1140 a-b.
Kant, Immanuel, Critica facultăţii de judecare [1790], Bucureşti, Ed. St. Enc., 1981; reed. Ed. Trei, 1995: § 43-54 (pp.140-171), Observaţiile I, II (pp.176-180), §58-60 (pp.181-190).
Hegel, Georg W.F., Prelegeri de estetică [1842], Bucureşti, Ed. Academiei, 1966: vol. I, „Introducere", pp.7-75; „Diviziune", pp.76-96; „Frumosul artistic sau idealul", pp.99-284.
Heidegger, Martin, „Originea operei de artă" [1936/1957], „Întrebare privitoare la tehnică" [1953/1967], Originea operei de artă, Bucureşti, Ed. Univers, 1982, pp.37-127, pp.129-173
Gadamer, Hans-Georg, Adevăr şi metodă [1960-1990], Bucureşti, Ed. Teora, 2001: Partea întâi „Degajarea întrebării privitoare la adevăr prin intermediul experienţei artei", pp.15-135;
Gadamer, Hans-Georg, Actualitatea frumosului [1977], Iaşi, Ed. Polirom, 2000: „Artă şi imitaţie", pp.1529; „Despre contribuţia poeziei la căutarea adevărului", pp.31-43; „Actualitatea frumosului. Arta ca joc, simbol şi sărbătoare", pp.63-126.
Peters, Francis E., Termenii filosofiei greceşti [1967], Bucureşti, Ed. Humanitas, 1993: eidos, eikon, érgon, méthexis, mímesis, téchne (pp.74-81, 95-97, 170-173, 267-269).
Cornea, Andrei, Platon. Filosofie şi cenzură, Bucureşti, Ed. Humanitas, 1995.
Raţiu, Dan-Eugen, Moartea artei? O cercetare asupra retoricii eschatologice, Cluj-Napoca, Casa Cărţii de Ştiinţă, 2000.
Raţiu, Dan-Eugen, Disputa modernism–postmodernism. O introducere în teoriile contemporane asupra artei, ClujNapoca, Ed. Eikon, 2012.
Roman, Regis, Elemente de filosofie a artei, note de curs, htttp//core.ro


| **8.3 Seminar** | **Metode de predare** | **Observaţii** |
|---|---|---|

| | | |
|---|---|---|
| Prezentarea disciplinei, fișe, bibliografie minimală și a obiectivelor, organizarea activităţilor de evaluare pe parcursul semestrului şi finală.<br>Propedeutici filosofice: între mit și știință, cunoștere, etică și frumos.<br>Creaţia artistică antică bipolară: între entuziasmul divin, inspiraţie și meşteşug.<br>Universul întreg antic: mit și știință, cunoștere, etică și frumos.<br>Mimesis și fantezie în antichitate.<br>Mimesis și fantezie în Evul Mediu.<br>Mimesis și fantezie în Renaştere. | Prelegere Dezbaterea<br>Munca în grup Dezbaterea<br>Munca în grup Dezbaterea<br>Prelegere Dezbaterea<br>Munca în grup Dezbaterea<br>Prelegere Dezbaterea<br>Munca în grup Dezbaterea | 2 ore<br>2 ore<br>2 ore<br>2 ore<br>2 ore<br>2 ore<br>2 ore |

**8.4 Bibliografie**


Platon, „Ion” 532b-542a, în: Opere II, Bucureşti, Ed. St. Enc., 1976;
Platon, „Phaidros”, în: Opere IV, Bucureşti, Ed. St. Enc, 1983: 245a-c, 248c-249d, 244a-257b;
Platon, „Republica”, în: Opere V, Bucureşti, Ed. St. Enc., 1986: Cartea a X-a;
Aristotel, Poetica, traducere, studiu introductiv şi comentarii de D.M. Pippidi, Ediţia aIIIa, Bucureşti, Ed. IRI, 1998;
Aristotel, Etica nicomahică, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1988: Cartea a VI-a, 2, 1139 a27 şi 4-5, 1140 a-b.
Kant, Immanuel, Critica facultăţii de judecare [1790], Bucureşti, Ed. St. Enc., 1981; reed. Ed. Trei, 1995: § 43-54 (pp.140-171), Observaţiile I, II (pp.176-180), §58-60 (pp.181-190).
Hegel, Georg W.F., Prelegeri de estetică [1842], Bucureşti, Ed. Academiei, 1966: vol. I, „Introducere”, pp.7-75; „Diviziune”, pp.76-96; „Frumosul artistic sau idealul”, pp.99-284.
Heidegger, Martin, „Originea operei de artă” [1936/1957], „Întrebare privitoare la tehnică” [1953/1967], Originea operei de artă, Bucureşti, Ed. Univers, 1982, pp.37-127, pp.129-173
Gadamer, Hans-Georg, Adevăr şi metodă [1960-1990], Bucureşti, Ed. Teora, 2001: Partea întâi „Degajarea întrebării privitoare la adevăr prin intermediul experienţei artei”, pp.15-135;
Gadamer, Hans-Georg, Actualitatea frumosului [1977], Iaşi, Ed. Polirom, 2000: „Artă şi imitaţie”, pp.1529; „Despre contribuţia poeziei la căutarea adevărului”, pp.31-43; „Actualitatea frumosului. Arta ca joc, simbol şi sărbătoare”, pp.63-126.
Peters, Francis E., Termenii filosofiei greceşti [1967], Bucureşti, Ed. Humanitas, 1993: eidos, eikon, érgon, méthexis, mímesis, téchne (pp.74-81, 95-97, 170-173, 267-269).
Cornea, Andrei, Platon. Filosofie şi cenzură, Bucureşti, Ed. Humanitas, 1995.
Raţiu, Dan-Eugen, Moartea artei? O cercetare asupra retoricii eschatologice, Cluj-Napoca, Casa Cărţii de Ştiinţă, 2000.
Raţiu, Dan-Eugen, Disputa modernism–postmodernism. O introducere în teoriile contemporane asupra artei, ClujNapoca, Ed. Eikon, 2012.


| **8.5 Laborator** | **Metode de predare** | **Observaţii** |
|---|---|---|
| - | - | - |

**8.6 Bibliografie**

-

| **8.7 Proiect** | **Metode de predare** | **Observaţii** |
|---|---|---|
| - | - | - |

**8.8 Bibliografie**

-

** temele de curs și seminar/laborator trebuie să acopere în întregime obiectivele specifice formulate la secțiunea 7.2.*

** temele abordate la curs și cele de la seminar pot fi proiectate atât în relație de complementaritate, cât și/sau în relație de aprofundare a tematicii.*
** este recomandabil ca elaborarea fișei disciplinei să fie făcută în echipă de către titularul de curs și cel de seminar/laborator, eventual de către toți titularii aceleiași discipline, acolo unde mai multe persoane predau aceiași disciplină.*

**9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului**

Aplicarea modelelor şi ideilor viziunii asupra lumii cu așteptările comunității sociale în privința produselor obținute, atât în procesul elementelor cauzale de intrare: caracteristici, factori, adaptabilitate, cât și în privința elementelor culturale fomative: direcționarea simțului estetic spre actual prin depășirea tradiționalului. S-au realizat întâlniri cu angajatorii din domeniul industrial care doreau absolvenţi mai bine şi aplicativ pregătiţi prin abordarea şi modelarea educaţiei din perspectivă problematicii sociale integrative estetice, dar şi prin promovarea ideilor artei aplicate în contexte educative specifice.

**10. Evaluare**

| Tip activitate | Criterii de evaluare | Metode de evaluare | Pondere din nota finală |
|---|---|---|---|
| 10.1 Curs | Participarea directă la activităţile didactice Susţinerea proiectelor realizate Cunoaşterea normelor fundamtentale privind filosofia artei | sumativă, formativă | 70 |
| 10.2 Seminar | - Contribuţia la desfăşurarea activităţilor; - Abilitatea în comunicarea şi prezentarea ideilor şi a produselor solicitate; | pe parcurs | 30 |
| 10.3 Laborator | - | - | - |
| 10.4 Proiect | - | - | - |
| 10.5 Standard minim de performanţă<br>• realizarea minimală a sarcinilor de lucru pe parcursul activităţilor didactice (curs şi seminar)<br>• susţinerea liberă a cel puţin unui referat corect redactat din perspectiva aparatului critic şi neplagiat în faţa colegilor | | | |

**11. Rezulatele învățării**

CP4. • explică influența factorilor culturali, sociali, economici și tehnologici asupra evoluției designului; • realizează cercetări și analize privind curentele și tendințele din design și modă; • colectează, selectează și interpretează informații provenite din surse diverse; • își asumă responsabilitatea pentru acuratețea și relevanța informațiilor utilizate în cercetare; • formulează concluzii și argumente fundamentate pe date și surse validate;

| | | |
|---|---|---|
| **Data completării**<br>**2026-09-23** | **Semnătura titularului de curs**<br>**doctor Roman Regis Mafteiu** | **Semnătura titularului de seminar**<br>**doctor Roman Regis Mafteiu** |
| **Data avizării în departament**<br>**2026-09-25** | **Semnătura directorului de departament**<br>**Conf. dr. Maria Tămășan** | |